2021/4 r1.0a

Poutník

časopis Obce unitářů v Brně

UŽITEČNÉ MNOHERO PRO ŽIVOT

Vzniku tohoto stručného seznamu užitečných doporučení pro každodenní život předcházely rozhovory s RNDr. Miroslavem Sovou. VŠ učitel matematiky, dnes již v seniorském věku, dlouholetý přítel a kolega RNDr. Milana Lustiga, ač nevyznává žádné náboženství, žije spokojeným životem téměř osaměle uprostřed přírody. Tyto zásady vznikly na základě „desatera rad pro duši“ Ing. Rostislava Viktorina, někdejšího předsedy Akademického spolku Tábor při CČH a byly původně určeny pro Milana pro lepší rekonvalescenci po nemoci. Vzhledem k tomu, že zásady je třeba upravovat dle zdravotních a mentálních možností i věku a protože jejich výčet není ukončen a jsou myšleny jako námět k dalšímu rozvíjení a tvůrčím nápadům, předkládáme je jako MNOHERO.

1. Správné myšlení: správné kritické myšlení znamená pochopit obsah myšlenky, prozkoumat ji, porovnat s dalšími poznatky a zaujmout vlastní stanovisko. Snažit se být přesný a pozorný, mít smysl pro hodnověrnost informací. Být kreativní a neustále si doplňovat vzdělání.

2. Srozumitelný dialog: Pěstovat umění dialogu, sdělovat své myšlenky jasně i formálně správně, slušným způsobem a s jasnou výslovností (pravda, dobro a krása např. v umění nesrozumitelně podávané, mají menší vypovídající hodnotu).

3. Připravenost: Představovat si co bude v blízké i vzdálenější budoucnosti potřeba a umět být připraven (skautské heslo).

4. Důsledně plnit svá předsevzetí: platí o pohybu, úklidu, práci, vzdělávání…

5. Být aktivní, samostatný až tvořivý: Aktivita a samostatnost předchází tvořivosti a často ji i podmiňuje.

6. Být opravdový: Nelhat (heslo TGM), jde o důvěru jednotlivce i všeobecnou důvěru ve společnosti.

7. Zlepšovat sebe a navrhovat a pomáhat zlepšovat okolí („Kdo se nezlepšuje, není dobrý“).

8. Podporovat kladném emoce u sebe a u jiných zájmem o krásu, o umění apod. (pozitivní psychologie).

9. Být ochráncem přírody, zvláště zvířat. Žít v souladu s přírodou. Pracovat v přírodě.

10. Být gentlemanem, být solidní, uměřený, ohleduplný a zastávat se slabších.

11.Vážit si života a žít v přítomnosti. Pokud možno, těšit se na každý den.

12. Komunikovat, snažit se jiným pomáhat a také se nebát o své starosti se podělit.

OBSAH

r 1.0a

Poučení z krizového vývoje *(Rev. Mgr. Jarmila Plotěná)* _____ 2
Listopad *(Rev. Mgr. Jarmila Plotěná)* _____ 4
Podzimní meditace *(PhDr. Miluše Herinková)* _____ 5
Listopad ... *(Rev. Mgr. Jarmila Plotěná)* _____ 9
Řád a chaos, téma věčné a vděčné *(ThMgr. Milan Klapetek)* _____ 10
Podobenství o kardanově závěsu *(ThMgr. Milan Klapetek)* _____ 13
Lev mne vyhnal až na vrchol stromu
a já si s radostí užíval výhled *(Mgr. Anna Vachudová)* _____ 17
Demiurgos v hospodě *(Bc. Daniel Novotný)* _____ 21
Svou rodnou zemi *(Miloš Hlávka)* _____ 23
Básně *(Ing. Martin Pařík)* _____ 24

Doprovodné fotografie:

Titulní strana obálky – Pavel Sedlák

Svíce – s. 4 dole – foto Jarmila Plotěná

Kompas a kardanův závěs – s. 16 dole
přebráno z wikipedie , ilustrace je z r. 1570, copyright vypršel

Chilli papričky – s. 20 dole – Volné dílo – https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=539959
Autor: Scott Bauer – This image was released by the Agricultural Research Service, the research agency of the United States Department of Agriculture, with the ID k5047-1 (next).

Soumrak – s. 24 dole – foto Ludmila Pernicová

POUČENÍ Z KRIZOVÉHO VÝVOJE
(koronavirového a jiného)

Vážení čtenáři Poutníka,

od jara 2020, kdy i tak složitý život světa skoro celého komplikuje neznámý, záhadný, pro někoho velmi konkrétní, pro jiného sotva jsoucí virus, přemýšlím co nám má ona přetrvávající neblahá situace napovědět z hlediska jak duchovního, tak i ryze pragmatického. Tedy:

1. Koronavirová situace, globální změny klimatu, hospodářské problémy a jiné další problémy nám říkají, že duchovní světy jsou nám blíž než kdy jindy. Netřeba již na jejich existenci věřit, všeobecná nejistota napovídá téměř každému, kdo si je schopen jen trošku povšimnout co se kolem něho děje, že je na této krásné planetě jen nájemníkem a to zjevně dočasným.

2. Všichni jsme na jedné lodi, víc než kdy jindy. Lépe může být, jen když to pochopíme a také se budeme, přes množství rozdílných názorů, pohledů, osobních poznatků a zkušeností snažit co nejvíce se vzájemně snášet a dle možností si pomáhat.

Za třetí? Pořád jsem jen tušila, jasně nevěděla (jako když se to z mlhy jenom plaše vynořuje, nemělo to natolik jasné obrysy, abych si troufala to vyjádřit a jiným sdělit. Bylo mi to jasné, ale JEN pro mne, jaksi pro soukromé použití). Avšak jsme v situaci

- *kdy:* i odborníci a vědci jsou poněkud překvapeni vývojem pandemie, totiž její neodbytností
- *kdy:* i snaživí a ambiciózní veřejní činitelé po celém světě jsou na rozpacích co dělat
- *kdy:* i dobře organizované společnosti a vyspělé státy (též ekonomiky) mají nebývalé problémy
- *kdy:* si téměř nikdo neví rady a svádět na kohokoliv vinu či hledat viníky je zcela kontraproduktivní a NIC to neřeší
- *kdy:* negativní jevy a události se řetězí a hrozí dalšími problémy.

Je již zcela jasné, že současné problémy jsou takové povahy, že nás překvapivě učí novému typu života (pozor, nejen způsobu či životnímu stylu) pro mnohé nesnadno přijatelnému, přesto dočasně nutnému, kterážto

dočasnost však nám má zanechat jistou zcela novou kvalitu, působící hlavně v oblasti našeho duchovního vývoje a jeho pochopení.

Nyní již konkrétní bod 3. DISTANČNÍ KOOPERACE, česky přátelská vzájemnost, spolupráce a vědomá propojenost bez nezbytné nutnosti osobně se setkávat. O co více jsme vzdálenější, tím více jsme vědomě spolupracující. Technika a digitalizace právě pro tuto dobu nevědomě jako kdyby připravovaná má být plně ve službách téhož.

Dle veršíků již z jara 2020:

> "Přestože jsme od sebe odděleni,
> o to víc jsme vzájemně propojeni."
> / viz : Blog Pospolu.unitaria.cz /

Zřejmě končí doba "fyzická" a nastává doba "duchovní", přičemž propojenost obou je zřejmá jakožto i východisko či původnost, primární stav.

To však znamená:
Nic menšího než konečně uznat:

- že fyzické nepředchází duševnímu,
- že neviditelné je často rozhodující a primární,
- že svět a naše podstata, (obecněji nám známé jsoucno) není hmotné podstaty v tom smyslu, jak se obecně předpokládalo a to dokonce bez ohledu na náboženské představy, příslušnost k církvím apod. Ta souvisí s novou kvalitou bdělosti, soustředění a žité, více tvůrčí přítomnosti.
- Jde tedy o radikální změnu, nikoliv názorů nebo smýšlení, ale vědomí, která byla po celou historii lidstvu nabízena nejrůznějšími způsoby a v různých podobách.

Nyní podmiňuje naše přežití a další vývoj. Ten, pokud má vůbec nastat, bude nutně dalším (svým způsobem skokovým) vývojem vědomí. Inu, prožíváme zajímavé časy.

Jarmila

LISTOPAD

Jarmila Plotěná

Čas prolnutí a dušičkové ráno,
to listopad si lehá do zahrad,
zaplane žlutí a odchází spát.

Čas prolnutí, poznáváš,
když v sobě svět pod sluncem, který z žití znáš
se světem, jehož odvrácenou tvář,
v záhybech snění noci setkáváš.

To listopad uléhá do zahrad,
zahrady mrtvých vidíš rozkvétat.

A sotva dýcháš, abys neodfoukl verš,
který před ránem na stavu z mlhy tkáš.
Se slovem listopad si si tiše pohráváš,
Čas zavíjí se do sebe jak had,
jen svíci duše vidíš
ve tmě plát.

PODZIMNÍ MEDITACE

PhDr. Miluše Herinková

Meditace při západu slunce - Jednota zřetelného a tajemna

Lesy a parky podzimu bývají mimořádně vybarvené a v podmanivém přísvitu večera, kdy se sluneční kotouč kloní k obzoru, přichází chvíle, fascinující nekonečnými proměnami aury zapadajícího slunce.

Poprvé jsme takovou symfonii barev prožili při společné meditaci na břehu rybníka u zámku Kozel. Zlatooranžové slunce, již nízko nad obzorem, nejdříve zrůžovělo, aby se po chvíli prozářilo do ohnivé červeně, odrážející se na vodní hladině.

Krása a energie tohoto obrazu, prohloubily naši meditaci využívající visualisace barev, natolik, že následné propojení do blankytné modři proběhlo v intensivní fascinaci vtažením do slunečního kotouče.
K nebeskému vzestupu jsme již nepotřebovaly imaginaci fialové, neboť naše vědomé já se sjednotilo s vesmírným vědomím zcela spontánně a tím ukončilo všechno naše úsilí a snažení. Vepluli jsme do JEDNOTY s prožitkem klidu a míru.

Jednota zřetelného a tajemna

Vnímáme-li pozorně krásný jev objektivního světa po delší dobu, probleskne naším vědomím zcela náhle mimořádný prožitek a cosi skrytého hluboko v nás nám říká, že to co se nám jeví jako jasné a zřetelné, vnímáme zároveň i jako tajemné. Vše je nám tolik blízké a vše je zároveň tolik vzdálené a tento protiklad nás naplňuje prazvláštním pocitem, který je možné nazvat vytržením, fascinací.

Taková zkušenost však závisí na naší schopnosti zcela se otevřít všem vjemům, které nás obklopují, což vyžaduje zároveň i jistou míru nadšení pro krásy tohoto stvořeného světa.

To co bylo stvořeno, předpokládá i Stvořitele – všemocnou, vševědoucí a všepronikající sílu, jež stvořila nejen nás, lidské bytosti, ale zároveň vnáší do našeho života krásu, řád a poznání smyslu. Dospějeme-li k takovému uvědomění, staneme se osobností více otevřenou, přijímající druhé, odlišné osobnosti a zároveň to umožňuje přijetí postoje, který jednotu protikladů považuje za zcela přirozenou.

V meditaci při západu slunce v podzimní době, kdy je sluneční kotouč v naší blízkosti, prožíváme krásu přírody, ve které se skrývá Bůh, mimořádně intensivně. Přivřeme-li oči, aura zapadajícího slunce přechází od červené, růžové, zelené, modré až po fialovou. Nejhlouběji můžeme proměnlivý orchestr barev slunce pozorovat tehdy, zapadá-li nad vodní hladinou.

Tajuplná hra barev tvořících zářivou auru zapadajícího slunce aktivisuje nejen naše oči, ale rozehrává celou naši psychiku a propojuje všechny smysly. Ve fascinujícím prožitku krásy se sjednocuje naše vědomí s nevědomím a celá naše osobnost se rozezpívá v harmonii s vyšší podstatou světa. Totéž lze prožít i při východu slunce, zejména na horách.

Za významné místo pozorování východu slunce v Čechách je považována hora Milešovka ve Středohoří. Bohužel jsem se tam nikdy nedostala i když Středohoří jsou hory mého dětství. Často jsem sedávala na opukové stráni u Slavětína a pozorovala jemnou siluetu hor od Oblíku u Loun, přes vrch Raná až ke hradu Hazenburg. Krása!

Prožitek krásy je mnohovýznamový. Je záležitostí nejen estetickou a terapeutickou, ale zároveň i duchovní. Je to ono tajemné, numinózní, racionálně neověřitelné, které G. Jung hodnotil jako významnou zkušenost psychiky vznikající i v procesu tvořivého díla, jež vede k „transcendentní funkci“ ve které dochází k hlubokému uvolnění a sjednocení s tvořivou podstatou světa.

Takový kreativní psychický stav vzniká nejen u většiny profesionálních umělců, ale i v procesu psychoterapeutické léčby s prvky imaginace. Ještě hlubší prožitek získává mystik při meditaci a zřejmě i kněz při pozdvihování na vrcholu mše. Je otázkou, zda takový niterný prožitek má i prostý věřící člověk. Podobný i když krátkodobější prožitek vnoru do nitra může vzniknout zcela spontánně uprostřed přírodní scenerie v lese, u vodní hladiny, na poušti, vysoko v horách. Je udáván i pronikavý, fascinující prožitek při náhlém pohledu z výšky do otevřené krajiny.

Všechny uvedené cesty jsou stavy uvědomění si jednoty s celkem Universa.

Dnes již víme, že náš pradávný předek uctíval přírodu intuitivně a lze předpokládat, že se její součástí cítil v daleko větší míře, než my dnes dokážeme v nejhlubším vnoru při meditaci, modlitbě, či v imaginativním stavu.

Jednotu zřetelného i tajemna můžeme prožívat nejen v projevené přírodě, či v uměleckém výtvoru, ale i tehdy, vnímáme-li lidské bytosti. Při kontaktu s lidmi dochází ke složitějšímu náhledu, neboť druhého jedince vnímají pozorně nejen naše oči,ale zapojuje se i diferencující myšlenkový proces.

Vše je složitější. Myšlení, které vytvořilo západní civilisaci a široký soubor vědeckých poznatků, přináší jako každá výhoda i určitou nevýhodu a tou je pokles celostního a intuitivního chápání světa. Proto v určitém okamžiku spatřujeme v očích a celkovém výrazu pozorovaného člověka cosi neuchopitelného a jen těžko rozpoznáváme přesný význam jeho myšlenek a citů. Složitější situace nastává, byla-li jím vyslovena určitá slova a my si nejsme jisti, byla-li myšlena opravdově, či pravdu zakrývala. V takové chvíli jen těžko rozlišujeme zda k nám od druhého člověka přichází pravda, neb jen její náznak, nebo zda nejde o záměrné zastření myšlenek i pocitů.

Lidská řeč skrývá četná úskalí a jedním z nich je i existence nejasnosti, bylo-li určité slovo vysloveno úmyslně, po hlubší rozvaze, či zda nevytrysklo zcela spontánně z nevědomí, aniž by je autor chtěl vyslovit.

Uvedené charakteristiky vnímání i chápání dovedly některé filosofické školy ke skepsi. Buddhistické nauky chápou zřetelný svět jako neskutečný, což není míněno tak, že by neexistoval, ale, že je našimi smysly a myslí zkreslen. Klamné smyslové vnímání objektivního světa bylo vědeckou psychologii prozkoumáváno teprve na konci l9. st. kdy Francis Galton měřil motorické a sensorické funkce v ústavu experimentální psychologie, který založil r. 1882. Východní nauky dospěly k poznatkům o klamech smyslového vnímání daleko dříve pravděpodobně proto, že intensivně využívaly vnitřní introspekci.

Projev mlčení v mezilidské komunikaci je ještě obtížněji srozumitelný než slova vyjádřená. V nápadné odmlce můžeme vycítit projevení nesouhlasu. Nelze se proto domnívat, že za všech okolností je pravdivé všeobecné mínění, ve kterém se mlčení přisuzuje vyjádření souhlasu.

Jedinec, který se odmlčí, může tím dávat najevo záměrné ukončení konfliktního dialogu. Zda protistrana takový úmysl pochopí je ovšem otázka.

Extrovertní osobnosti mluví neustále a bez zábran, což může být výhoda ve společnosti, která chce být bavena. Uzavření lidé vyjadřují jen slova nejnutnější a jejich projev může mezilidskou komunikaci komplikovat. Jako ve všem, tak i ve slovním projevu člověka se jako optimální jeví střed, ve kterém jsou využita nejen všechna nutná slova, vedoucí k porozumění, tak i zámlky a mlčení v pravou chvíli. Nelze nevzpomenout na Platónovy "DIALOGY O KRÁSNU" ve kterých cituje Sokratovu úvahu o správné řeči, kterou je ta, "která se spolu s věděním zapisuje do duše člověka a ví ke komu má mluvit a ke komu mlčet".

Skýtá-li zjevená příroda četná tajemství dosud neprobádaná, člověk, jako její součást, ukrývá tajemství mnohem hlubší. Porozumění lidskému jedinci předpokládá určité vcítění, které se neobejde bez intuitivního vhledu. Lidskou bytost nestačí jen pozorovat a statisticky hodnotit, což je nutné ve vědeckém poznání. Při studiu člověka lze považovat za významný fenomén projekce, který vysvětluje psychologickou skutečnost přenosu našich prožitků, zkušeností a postojů do druhého člověka. Mám-li v určité chvíli obavu, strach nebo radost, nemohu se domnívat, že můj soused prožívá totéž. Každou situaci vnímáme v závislosti na našich mentálních schopnostech, prožívání, zkušenostech, naprosto individuálně. Intuitivní vhled do jedinečnosti druhého je proto nezbytným předpokladem optimální mezilidské komunikace ...

V závěru úvahy o meditaci při východu i západu slunce se dostáváme k myšlenkám G. Junga, lékaře a psychologa, jenž hodnotil symbol jako obraz, který vyjadřuje to tajemné, našimi smysly a myslí nepoznatelné a experimentální vědou neověřitelné. Symbolické obrazy objevující se ve spiritualitě buddhistické, křesťanské i v představách přírodních národů, zjistil i u některých vyspělých pacientů. Jde o obrazy vyskytující se ve snech, snění a stavů hlubokého uvolnění psychiky. Tyto obrazy verbalizované a posléze nakreslené chápal Jung jako praobrazy, archetypy, které jsou vlastní člověku všech dob. Jedním z těchto archetypů je i archetyp – obraz nejvyšší vesmírné síly – Boha, který většina duchovních nauk nalézá a vyjadřuje v siluetě slunce.

Náš hluboký niterný prožitek sjednocení s vyšší podstatou světa lze získat tak jednoduše, prostě. Stačí jen zajít v určitou chvíli k rybníku, řece, aneb jen pozorovat z okna záři zapadajícího slunce. Ostatní přijde samo.

Listopad …

Jarmila Plotěná

Ten zkřehlý dušičkový čas
láme v nás tvrdé okovy,
zatušíš co je za slovy,
že je Věčnost v nás...

Listopad byl pro mne zatím vždycky barevný měsíc, plný práce na zahradě s pozdním ovocem a spadaným listím, ale také se zastavením na cestě ke hřbitovu. Jdu, zvednu si kaštánek a dívám se na rodné městečko svrchu od hřbitovní zdi. Z tohoto pohledu vypadají naše běžné starosti a úkoly poněkud jinak. Z dálky, z nadhledu všechno je menší, natočené k pozorovateli jiným úhlem. Náhle cosi jiného je důležité. Jdu k hrobům svých předků a omlouvám se jim s otázkou: „Dělám dobře? Jednali byste také tak? Co byste dělali na mém místě?“ V takových chvílích člověk není sám, ale táhne skrze jeho bytí řada generací. Všichni ti dědové a báby jsou obsaženi v něm a jsou jeho součástí a on jejich.

Vnímá něco beze slov, cosi jako předivo rodu a tíhu země i lehkost země. Zatuší co je za slovy: „Budiž mu země lehká.“ Třeba toto: Až přehlédne svůj pozemský čas, ať mu tato bilance není těžkou, ať pocítí lehkost země, z níž vzešel jeho dočasný život a na níž konal podle svého nejlepšího svědomí. Lehkost země je tedy odměnou. Ale ten zkřehlý dušičkový čas nás nevede jenom ke hřbitovům, ale hlavně za ně, dál k Věčnosti. Staří věřili na jakousi štěrbinu nebo průnik, kterým se nevýslovné, co nepotkáváme v běžném životě nebo si to neuvědomujeme, dostává do našeho vědomí a my se vědomě toho dotýkáme. Tento průnik tuší každé náboženství (religio) a nějak o tomto svazku časnosti a věčnosti a jejich průniku jedná. Děje se tak příběhem, symbolicky, pomocí svátků neboli zastavení v běhu času nebo pomocí obřadů.

Také proto člověk zapaluje světla v chrámech a na hrobech, klade tam květiny nebo kamínky. Zdraví se tak s těmi, které už v tomto životě nikdy nepotká. Hledí přes hroby někam za dočasnost, kde tuší i svoji Věčnost.

ŘÁD A CHAOS, TÉMA VĚČNÉ (A VDĚČNÉ)

Milan Klapetek

O tom, že Universita Karlova je přímo hlavní stan moudrosti v naší vlasti, o tom nemůže být pochyb a připomínat to je nošením sov do Athén. Já však mohu tuto samozřejmou jistotu podepřít i poučením, kterého se mně dostalo před mnoha a mnoha lety a které mně pomohlo pochopit mnohé, co by mně jinak tonulo v mlhách a temnotách. Ocitl jsem se kdysi nějak v budově Přírodovědecké fakulty této slovutné univerzity, a tam na dveřích jednoho kabinetu byla cedule s tímto nápisem:

Pokud by se vám zdálo,
že v této místnosti vidíte nepořádek,
nenechte se mýlit,
Jedná se pouze o systém uložení věcí,
který momentálně nechápete

Nebylo mi dopřáno do onoho kabinetu nahlédnout, abych mohl sám sebe a svoji chápavost otestovat, ale to v dané situaci není vůbec podstatné, protože síla zvěsti oné tabulky by nikterak neutrpěla, ani kdyby visela na zdi domu nebo na stromě v lese. Vyjadřuje cosi zcela zásadního, co by mohlo být i akademickým heslem onoho vznešeného ústavu. Jak mně ona myšlenka již roky leží v hlavě, tak stále více vidím, že je to právě ona či něco s ní související, co stojí na pozadí všech konfliktů, sporů a problémů tohoto světa. Rozlišení chaosu a řádu vnímal člověk již v šerém dávnověku jako důležitou hranici, která zároveň odlišovala a oddělovala člověkem obyvatelný, srozumitelný a relativně bezpečný svět od nebezpečné divočiny, ve které člověk neví kde je, co je co a kde na něj z té nepochopitelné cizoty všude číhá nebezpečí.

Proto člověk vymyslel Řád. Ten spočívá už v tom, že věci a jevy mají své názvy, své místo, svoji hierarchii, tedy určení, co je nahoře a co je dole, co je uprostřed a co je na periferii, co je věčné a co je jen na teď. Řád do světa vnesl už mýtus, který dal věcem jejich smysl a význam, ukázal z čeho povstaly, kdo je stvořil a jak to šlo všechno pěkně popořádku dál až k jeho dnešku. Kde to šlo, tak tam také člověk věci podle nějakého pořádku, jehož plán se mu vylíhl v hlavě, přerovnal. Je to pochopitelné. Jak úplně jinak se člověk cítí ve světě, který mu je srozumitelný a kde dokonce může i do jisté míry předvídat, co ta či ona věc udělá, kde ví i co

je tam za rohem, co je od čeho možno čekat a na co si dát pozor. I na tu nesrozumitelnou oblohu si člověk alespoň namaloval postavy a příběhy, a i tu si tak osvojil, učinil srozumitelnou a přestal z ní mít strach. Podívejte se schválně na mapu hvězdné oblohy s malebnými postavami a příběhy jednotlivých souhvězdí. Řád, danému člověku vlastní, to je ten svět, srovnaný v jeho hlavě. V takovém světě, který tomu spořádanému plánku v člověkově hlavě alespoň zhruba odpovídá, v takovém světě je příjemno a bezpečno. V takové místnosti je prostě pořádek.

Jenže on může nastat a nastává malér, na který upozorňuje ona cedulka. Člověk může vstoupit do prostoru, kde věci „nemají svoje správné místo“. A nemusí to být jenom ponožky na kuchyňské lince. I to je situace, se kterou se kdysi dávno také počítalo. Člověk měl kdysi v mysli, vedle těch svých uspořádaných přihrádek, i jednu, na které bylo napsáno „Tajemství“ či „Nevyzpytatelno“, a pan farář Pokorný tomu říkal „věci, rozumem nepostižitelné“. Člověk měl v tom svém pořádku či vedle něj i takovou kategorii, do které se zařadilo všechno, co z toho jeho pořádku, do kterého měl všechno srovnáno, nějak vybočovalo, nějak ho přesahovalo a nebylo možno to do něj napasovat. To „nevyzpytatelné“ však nebylo považováno za nebezpečné a zavrženíhodné, nýbrž to byl výraz vědomí člověkovy nedokonalosti a toho vědomí, že člověkova mysl není posledním kritériem a mírou věcí. V podstatě až do evropského novověku člověk počítal s tím, že tím svým srovnaným poznatelným pořádkem neobsáhne všechno. Bylo počítáno s tím, že bude něco, co se člověku do těch jeho škatulek v hlavě nevejde. Smysl pro to, že je něco nade mnou, co je moudřejší a řídí to také vše moudře, aniž já tomu nutně musím ve všem rozumět, to je podstatou všech náboženství, a je to nakonec obsaženo i ve stoicky chápaném „osudu“ či „prozřetelnosti“. I to, čemu nerozumím, má patrně nějaký smysl a význam. Já v tom vidím sice nepořádek a nenáležitost, ale on to bude řád, který já momentálně nechápu. Jenže, na to vám vědou odkojený člověk už dávno neskočí! Co mu „jeho hlava nebere“, to je jednoduše porucha a neřád! Vše by mělo být srovnáno podle jeho latě! Svízel je zde v tom, že tím si člověk připravuje velmi smutný a chmurný život, protože ono se to nesrovná …

Vzpomínám si na malou epizodku z jedné hry, ke které jsem kdysi také stavěl kulisy. Hlavní postavou v té hře byl vědec, profesor, který měl ve své pracovně ten správný „pořádek“, asi jako tam v onom kabinetu na UK. Na návštěvu k němu přijela jednou hodná teta, která mu tam, když jednou nebyl doma, uklidila. Knihy srovnala podle velikosti, dokonce snad

i podle barvy hřbetu, rozházené papíry dala do jednoho úhledného komínku a zatížila vázičkou, a všechno pěkně zorganizovala podle jasného pravoúhlého kódu. Chudák vědec, když to viděl, byl na infarkt, a už se z toho, myslím, do konce hry nevyhrabal. Tento minizážitek se mně hluboce vryl do paměti, a když jsem viděl na UK onu cedulku, okamžitě se mně vybavil. Ta hra byla o tom, že různých pořádků je nespočet, a že to někdo nechápe, je jeho problém. Moderní člověk je ale tak dokonale zajatcem sebe sama a svého sebestředného egoistického autismu, že při každém setkání s něčím na co ona jeho mapa neštymuje, těžce trpí. Pardon, čo to tárám, on nebude vůbec nic trpět, on vezme flintu a půjde za ten svůj pořádek bojovat, což přeloženo do srozumitelného jazyka znamená, zabíjet lidi, kteří to mají v hlavě srovnáno jinak, a nebo jsou prostě a jednoduše náhodou v té místnosti, kde on vidí nepořádek. Když zatím flintu nemá, půjde aspoň demonstrovat….

Člověk cestou dějinami ztratil onu jednu důležitou přihrádku, která vždy doplňovala ten jinak zdravý a nezbytný pořádek v jeho hlavě. Nemá tam onu regulérní přihrádku „nevyzpatatelno“ a „tajemno“, do které by nasypal to, co momentálně nechápe, a co by tím nemusel považovat za nepořádek poruchu a nenáležitost. Je to jistě z hlediska vědy krkolomný krok – prohlásit ono neznámo a neuchopitelno za dobré a moudré, a jako s takovým s ním také počítat. Znamená to vposledu i v problémech a nesnázích vidět přirozený lidský osud, příležitost a výzvu, a kdo by si troufal jít ještě dál, ten by ani ve smrti nevidět temný jícen zmaru, ale bránu k oslavenému bytí, a mnohé a mnohé další. To vám ovšem žádný vědec nepotvrdí… Život ve světle takové hypotézy „dobrého řádu, přesahujícího moje myšlení“ vypadá úplně jinak, než když člověk ze své lidské přirozenosti vidí pouze nelad a neřád. Tím nechci říci, že nějaký „nepořádek“ neexistuje. Je ovšem vždy relativní, stejně jako ty řády v našich hlavách, a k závažnému konstatování, že je možno a nutno ho nějak rovnat by bylo třeba velmi, velmi kvalifikovaného posouzení, a ne jen to, že se to někomu nelíbí, nezdá nebo mu to ta jeho hlava nebere. On si totiž člověk na tomto světě způsobil nejvíc trápení sám právě tím, že si lidé jako nerozumné děti na pískovišti navzájem rozkopávají bábovičky, pocházející z jiných formiček, které se jim nelíbí.

Ano, ano, každý den několikrát zahlédneme nepořádek. Ale on to v 99,9% případů není nepořádek, nýbrž řád, kterému my nerozumíme. Tato cedule by měla viset už v porodním sále. Samozřejmě žertuji, to čerstvě narozené dítko jistě nemá hned po narození ani pomyšlení

na čtení nějakých cedulí. Proto je to potřeba stále připomínat! Proto by taková cedule měla stále někde viditelně viset a její sdělení by mohlo být napsáno i na všem, co je člověku v životě drahé, tedy na bankovkách.

A to když člověk pochopí a přijme, pak to „neznámo“ a „nevyzpytatelno“, ten nepořádek mu nebude důvodem k nervozitě a agresi, nýbrž naopak, bude zdrojem naděje, inspirace a poetických impulzů. A když už tedy třeba někdy půjde něco někam uklízet, bude to dělat s láskou, úctou a bázní, a ne s myslí zatemněnou zuřivým amokem. Svět mu bude místem radostného přebývání, na kterém z onoho nevyzpytatelného, rozumem nepostižitelného neznáma přicházejí radostné podněty a impulzy, ne hrozba a strach. Jako to, že jsem dnes namátkou a naslepo otevřel knížečku s myšlenkami svatého Augustina a jukla na mne právě tato:

Si comprehendis, non est Deus. –

Když to chápeš, tak to (v tom) není Bůh

A tím je vlastně řečeno něco dost podobného tomu, co měl onen vědec na dveřích svého kabinetu.

PODOBENSTVÍ O KARDANOVĚ ZÁVĚSU

Milan Klapetek

Nespočet technických artefaktů v sobě nese zvláštní potenciál – jsou, či mohou být podobenstvím, přibližujícím pochopení nějaké otázky nebo problému z nějaké úplně jiné oblasti. Tak je již dávno přímo metaforou cesta, ale i kolo, které je symbolem osudu, případně kotva, symbol naděje. Má-li člověk trochu bujnější fantazii, uvidí metaforu čili podobentví i v cihle a nevzhledném balvanu, metaforou je most, okno i dveře. Skoro by bylo jednodušší hledat, co tuto skrytou potenci nemá.

Důležitou technickou operací je vzájemné spojení dvou součástí, dvou předmětů, dvou jsoucen. To spojení může mít různou povahu – asi nejjednoduší a běžné, to, které každého napadne je spojení „pevné“. I to však může být rozebiratelné a nerozebíratelné, a i to je hezký obraz pro leccos jiného v životě. Dále máme spojení pohyblivá, otočná, závěsná a další, umožňující oněm spojeným součástem vzájemný pohyb v jistém rozsahu a jisté podobě. Nu, a mezi tato spojení dozajista patří i to, které mne doslova fascinuje, a to je Kardanův závěs. Kardanův závěs je uložení,

které umožňuje zavěšenému přístroji volný pohyb ve dvou, či dokonce všech třech osách. Toto nesmírně užitečné zařízení bylo známo už ve starověku, přišel na to snad již Filón Byzantský. Připomínám, že Filon Byzantský, ne Filon Alexandrijský, se kterým si ho většina lidí, nevím proč, plete! Bylo to kolem 230 př. n. l. Ve středověku tuto ideu znovu vynesl na světlo italský vědec Geroino Cardano (1501–1576), který ho také podrobně popsal, a po něm je pojmenován.

Kardanův závěs je nesmírně užitečné zařízení, které umožňuje, aby lodní kompas, v tomto závěsu umístěný, i za největšího vlnobití, kdy sebou loď divoce zmítá, klidně zachovával svoji přirozenou a zdravou vodorovnou polohu a pohyboval se pouze nahoru a dolů, což na jeho funkci nemá žádný vliv. Ještě zřetelnější je jeho funkce u gyroskopu, tedy setrvačníku, který v letadle umístěn v tomto závěsu navzdory všem přemetům zachovává stále stejnou orientaci v prostoru a pilot tak stále může vidět, jak vypadá horizont, letí-li tedy na křídle, na hřbetě nebo jinak. Cítíte sami, jak velký náboj „být podobenstvím“ je v tom obsažen?

Ano, ano, nejednou jsem slyšel chlubné vyjádření „já stojím oběma nohama pevně na zemi“. Nevím, ale nezdá se mi, že by to byl ideální způsob bytí. Ta země se otřásá a kymácí, sesouvá s přeskupuje, a to pevné stání se každou chvíli může změnit v klouzání nebo přímo ztrátou té půdy pod nohama. Je také možno vidět to tak, že někdo je k oné realitě doslova přilepen nebo přitlučen hřebíkem. Pak sice neuklouzne a nespadne, ale je nucen dělat všechny přemety s tím, k čemu je takto „pevně připoután“. Jde o to, zda bude člověk otrokem všech právě panujících trendů, mód a dobových poblouznění, zda bude cítit nutnost výt stejnou píseň s davem, který jde zrovna kolem a zbožňovat idoly, které jsou zrovna na piedestalech. Jde tedy o to, jak bude člověk ve své ontologické rovině spojen a propojen se světem, s vnější realitou svého bytí. Jak jsem již naznačil, může k němu být přímo přilepen či přišroubován, ale to je patrně právě to, co není dobré ani pro ten svět, ani pro něj. Nezbývá mu, než ony všechny kotrmelce tupě snášet, nebo se snažit ony „módy a trendy“ změnit, což je v některých případech vzpoura, která může být zcela zoufalá a má vždy nespočet vedlejších negativních důsledků.

Je asi lepší mít k oné vnější realitě nějaký volnější vztah a to by mohl být právě Kardanův závěs. Volnější vztah, který je schopen eliminovat ony běžné, každodenní, všední otřesy a výkyvy. Jenže – existuje něco, co by v našem životě mohlo být tím Kardanovým závěsem? Hledal jsem

dlouho, předlouho, snad skoro celé dopoledne, a nalezl jsem! Něco takového existuje! Je dobré se teď ještě vrátit k onomu skutečnému Kardanovu závěsu a ujasnit či uvědomit si jeho podstatu či funkci. Celý šprým je v onom nejdůležitějším, prostředním prstenci, který má dva čepy na vnější straně, a těmi je otočně umístěn „ve světě“, a dva čepy o oněch 90 ° kolmo na straně vnitřní, kde je umístěn kompas či gyroskop a v rovině našeho podobenství člověk. Jde tedy v podstatě především či pouze o onen prstenec s dvěma páry čepů, vložený mezi světem a člověkem, o onen prstenec, který vidíte hezky na obrázku. Právě tento způsob propojení se světem může mít onen žádoucí efekt, že ať se vnější svět jakkoliv kymácí a otřásá, to uprostřed je nuceno sledovat ony poryvy pouze zčásti. A teď tedy, co to je, nebo co to může být?

Vážení přátelé, ten prostřední prstenec, to je Moudrost, a ta jedna dvojice čepů je Spiritualita a ta druhá Humor. To jsou ony dva páry čepů na onom prstenci, kterým je člověkův obraz světa. O blahodárném působení spirituality a humoru na člověkův pocit ze života bylo již řečeno mnoho, nebylo snad ještě asi objeveno, že teprve ony dva, na způsob Kardanova závěsu propojeny, jsou schopny vytvořit fungující systém! Ne že by snad tu a tam nebyly doporučovány a připomínány. Je však běžné, že humor a spiritualita bývají chápány jako postoje spíše si navzájem cizí a nepřátelské, než že by bylo vnímáno a viděno, že vztah mezi nimi je právě opačný – ony jsou navzájem nespojeny, avšak nelze je od sebe oddělit, aniž by jedna i druhá z těchto mohutností přestala být sama sebou a pozbyla svoji funkci.

Podívejme se na tento náš nový životní Kardanův závěs trochu zblízka! V čem spočívá to, co se nazývá spiritualita? Spiritualita spočívá ve vědomém předpokladu či víře, že onen materiální svět, který člověka obklopuje, včetně lidských bytostí a jejich výtvorů, mezi které patří i politika, není poslední a nejvyšší směrodatnou skutečností. Z toho takřka automaticky vyplývá předpoklad něčeho vyššího, trvalejšího, moudřejšího a mocnějšího než je to, co nazýváme přírodou nebo to čím jsou ony lidské výtvory spolky a podniky. Spirutualita v sobě obsahuje a předpokládá nějaký způsob komunikace s touto nad-skutečností, a to v meditaci, modlitbě či v něčem naprosto a libovolně jiném. To je tedy jeden pár oněch čepů, umožňující volnost v jedné rovině. Ten druhý pár čepů s osami kolmo na ony čepy předchozí, to je humor. Zde je zvláště nutno si důkladně ujasnit, co to je. Je 27 různých definicí humoru, majících tu společnou vlastnost, že z nich a v nich definovaný fenomén nepoznáte.

To samo o sobě je ovšem už ona hledaná definice – humor je srozumění, vědomí a pozitivní hodnocení základní nesouladnosti jsoucna a rozumu, jsoucna a logiky, jsoucna a inteligibilního systému, který je člověk schopen vytvořit si ve své mysli. Humor v podobě oněch dalších dvou čepů na onom věnci, to není pouze nějaká „pružná poduška“ nebo „odpružení“, je to volnost v další rovině, doplňující onu rovinu spirituality,

A tu jsme u toho, že pro stabilitu je nutno, aby byla volnost v obou těchto rovinách a spiritualita musí být provázena humorem a naopak. Pouhá spiritualita bez humoru se promění v chmurnou zásvětnou nauku, případně v zoufalý pokus o logicky konzistentní dogmatický systém, který se stane zdrojem problémů nejen pro člověka samotného, ale i pro lidskou společnost. Institucionalizované spirituální systémy bez humoru buď přijmou hodnoty tohoto světa, a snaží se zařídit podle nich, nebo zvolí negaci, což je snad ještě horší. Pak místo aby člověka osvobozovaly, k světu ho oklikou ještě více připoutávají, a to tím, že ho posílají proti němu v nějaké jeho podobě bojovat jako nějakého partyzána na nepřátelském území. To je porucha spirituality bez humoru. Podobná porucha nastane, existuje-li humor bez spirituality. Spiritualita dodává humoru laskavost a zasazuje situace do úsměvných kontextů, zatímco bez spirituality se humor stává sarkasmem, nenávistným šklebem a jedovatým posměškem.

Kardanův závěs, spočívající v onom mezi mne a svět vloženém prstenci moudrosti a jeho spojujících čepech spirituality a humoru, to mně dává svobodu. Díky humoru a spiritualitě, či, možno říci – víře mohu zůstat svůj a vnímat vzdálené orientační body, jakými je pro kompas onen severní a jižní magnetický pól. Kdo je ke skutečnosti doslova přikurtován, tomu nezbývá než se zmítat s ní nebo jít cestou zoufalého nenávistného šprajcu, který ovšem nic neřeší.

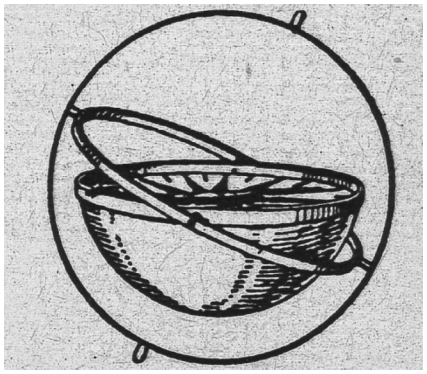

Pořiďte si Kardanův závěs. Je to dobrá investice, která prospěje vám i onomu světu, ve kterém jím budete zavěšeni. A nebudete nuceni nadávat na to, na co „přece všichni nadávají!“

LEV MNE VYHNAL AŽ NA VRCHOL STROMU A JÁ SI S RADOSTÍ UŽÍVAL VÝHLED

Zamyšlení nad současným děním

Anna Vachudová

Už několik dnů přemýšlím, jak koncipovat článek o aktuální situaci; říkám si, nesmíš kázat, moralizovat už vůbec ne, ani nesmíš strašit či bagatelizovat, nedej Bože vše obrátit v humor, obzvláště, když situace v mnoha ohledech humorná není. Jak ale tedy psát?

Vždy vše závisí na našem úhlu pohledu. Předevčírem se na mne usmál krásný citát od Konfucia, který jsem použila jako název pro tento článek. Slova čínského mudrce se na první pohled zdají nesmyslná, až odtržená od reality. Je tomu skutečně tak?

Zde si můžeme uvědomit, že praktická spiritualita či správně a citlivě aplikovaná duchovní moudrost, která z ní vychází, se může stát jednou z našich největších předností. V životě každého člověka nastanou situace, mám na mysli především ty nepříjemné, které nelze změnit. Většina z nás v těchto chvílích zažívá trápení, bolest či jiný negativní mentální stav. Aplikovaná moudrost je však umění, jak každou negativní situaci využít ve svůj prospěch tak, aby sloužila našim cílům. Ne, není to snadné, a je to možná obtížnější než většina jiných věcí, ale jde to.

V lidských silách je kultivovat takový mentální stav, který není ovlivňován negativními jevy z okolí, ale naopak jevy ve svém bezprostředním okolí jsou ovlivňovány jím.

Ovoce úsilí prakticky aplikované spirituality je tudíž mnohonásobně sladší než většina věcí vnějšího světa, která se tváří, že bez nich nemůžeme existovat. Má to však, jako vše, jeden háček. Chce to úsilí, vytrvalost, práci na sobě a především přesvědčení, že se nám naše úsilí vyplatí. Mezi člověkem s duchovní moudrostí a člověkem, který je pouze odborník na určitou oblast (ač si všech odborníků velmi vážím), nemusí být na první pohled žádný rozdíl. Ten druhý bývá většinou ve společnosti uznávanější, extrovertnější, majetnější, chytřejší a mediálně známější.

Rozdíl lze poznat v okamžiku, kdy oba jedince vystavíte negativním podnětům adekvátní intenzity, které vyvolávají strach, utrpení, bolest … Správně použitá duchovní moudrost jako výsledek duchovního cvičení činí jedince odolnějším, silnějším, dává větší nadhled, klid a poskytuje schopnost nereagování. Nereagování přesouvá práci či zapojení našich

mozkových center, které se automaticky aktivují při bazálních emocích na centra jiná, která umožní více kritického myšlení a útlum emocí.

Omezení negativních emocí vede k většímu klidu. Pokud si člověk ještě uvědomí jedno ze základních pravidel lidské psychiky, že to, čemu věnuji pozornost, mě ovlivňuje a zdravě selektuje vše, s čím jeho mysl přichází do kontaktu, může vědomě vytvářet šťastnější a radostnější život nejen pro sebe, ale i své okolí.

Můžete mi namítnout, jaká radost, vždyť to nestojí za nic; všude kovid, očkování nic moc, plno lidí se očkovat nechce, vláda špatná, nová ještě horší, energie drahá, jídlo nekvalitní, prší, zima, bolí mě zub a zase mi vytekla pračka. A ještě lockdown.

Zamysleme se ale, jaké výhody nám dává současná situace? Jídlo nekvalitní? Budu jíst méně a více se o něj zajímat. Všude kovid? Budu více doma a přečtu více krásných knih. Očkování nezabírá, mám z něj strach? Dle statistik omezuje fatální případy a strach lze ventilovat hovorem s lidmi, otázkami, relaxací, přenesením pozornosti nebo relativizací či případným odmítnutím (zatím); navíc představte si, že máte rozkaz nastoupit za dva dny na transport do Osvětimi. Ještě máte takový strach z očkování? Vláda špatná? Ano, ale lepší než v Bělorusku. Bolí mě zub? Je vynikající, že jsou volně dostupná analgetika, v mnoha zemích lidé na léky nemají peníze. Vytekla pračka? Budu mít při vytírání více pohybu, navíc mám kde bydlet. Bezdomovci pračku nemají. Nemám na nic čas, samé starosti? V drtivé většině případů si vždy uděláme čas na to, co máme rádi a považujeme za důležité; otázka jsou ty priority.

Domnívám se ale, že obecně jako lidé nemáme až tak moc starostí, ale jsme spíš unavení, naštvaní nebo v pesimistickém negativním ladění a děláme jen, co musíme, navíc hodně stereotypně. Cokoliv, co by nás nutilo opustit komfortní zónu raději a priori odmítáme. Naše vytrasované (to je dnešní moderní termín ◎) neuronovo dopaminové dráhy mají určitý směr a tvořit nové je obtížné. Pokud nemusíme a nemáme silnou motivaci či motivátora v něčem, tak prostě zůstáváme tam, kde jsme a často vše řešíme jen negativním komentováním.

Navíc nám chybí energie a fyzický pohyb.

Pokud někdo je nucen být 8 hodin denně v respirátoru, tak jeho přísun kyslíku drasticky klesne – začnou špatně fungovat játra a neodvádí toxiny, je unavený, neb mozek nemá energii, tak si vezme sladké, kafe, energydrinky, alkohol ... a je to začarovaný kruh. Mysl takového jedince

se dostává do stavu, kdy i kdyby vedle člověka stál největší guru všech dob, tak s ním nic neudělá, protože kapacita chybí. Můžeme to třeba svést na špatný mikrobiom a následnou nízkou hladinu „hormonů štěstí“, na nařízení vlády, kovid nebo na doprčictensvětstojízaprd, ale jediní, kdo s tím může něco dělat, jsme bohužel jen my.

V náboženském pojetí, které se soustředí na etický aspekt, bychom mohli říci, že jakýkoli skutek, ať pozitivní nebo negativní, se určitým způsobem promítne na vyzařování člověka, auře (materialisté a antiezoterici prominou), která, když je moc plná negativních vjemů, skutků, myšlenek k sobě nepropustí čistou duchovní energii, milost.

V duchovním pojetí, které je nejjemnější ze všech, nedochází v tomto stavu k přímému chápání duchovních pravd a zákonitostí, čili chybí znalost, jak se vyhýbat utrpení a jak žít šťastný život.

Položme si tedy na konec každý sám otázku (za předpokladu, že Konfucius byl při psaní uvedeného citátu alespoň trochu při smyslech): Jak je možné si s radostí užívat výhled, když mě lev vyhnal na strom? Mohu proto něco udělat? A chci vůbec? Nebo se domnívám, že se musím třást strachy a čekat kdy spadnu?

- Jako věřící mohu vše odevzdávat Pánu.
- Jako jogín mohu pracovat se svou myslí.
- Jako člověk dbající o své zdraví mohu cvičit, brát vitamíny a zlepšit životosprávu.
- Jako Člověk mohu pomáhat druhým lidem.
- Jako moudrý člověk se snažím vyřešit vše podle svého vlastního svědomí a rozlišování.

Nejtěžší ze všeho totiž je, jak opět pravil zmíněný čínský filozof, „najít černou kočku v temné místnosti. Hlavně když tam žádná není“.

Abych však nekončila příliš teoreticky, pro tamasickou* mysl mám jedno malé, privátní řešení.

Nabízená možnost není standardní řešení, Buddhovými slovy žádná „zlatá střední cesta“ a spíše bych ji zařadila do kategorie divokých a nevypočitatelných tantriků. Stačí však chvilka jednou či dvakrát denně.

K řešení potřebujeme:

- *300g červených chilli papriček10cm kořene zázvoru*
- *1 větší palici česneku*
- *60-70g cukru*
- *20g soli a 50ml slivovice či vodky.*
- *Na zjemnění účinku pro andělské či éterické bytosti lze přidat pár rozinek.*

Vše rozmixujeme v robotu, nejprve česnek, zázvor, papričky a zbytek ingrediencí, dáme do sklenic a na pět, šest dnů necháme kvasit na topení.

Dávkujeme dle stavu naší mysli. Při hodně tamasickém rozpoložení více, je však nutné počítat s ranními dozvuky na toaletě. Jako bonus získáme kromě zvýšení radžasické aktivity i obranu proti plísním, virům, bakteriím a všemožným breberkám. Kdo pastu někdy okusil, pochopí proč. Poprvé doporučuji ochutnat velmi maličko a citlivě.

Dovětek: Recept je přirozeně myšlen v nadsázce, ale ve skutečnosti mnoho duchovních učitelů z východních tradic dávalo svým žákům, když jevili známky ospalosti, apatie, rezignace či deprese při duchovních cvičeních k jídlu velmi pálivé (i na orientální poměry) pokrmy.

** Tamas dle východních nauk představuje jednu ze tří kvalit hmoty; a to mysl těžkou, ospalou, apatickou, nerozlišující, negativistickou, neschopnou cítit radost a vykonávat jakoukoli vyšší mentální činnost. Dalšími kvality jsou radžas, aktivní aspekt mysli a sattva, klidný a čistý stav mysli. Tyto kvality jsou přítomny v různé míře u všech živých bytostí a neustále se střídají. Veškeré náboženské nauky se snaží maximálně kultivovat sattvický mentální stav, který musí být nakonec rovněž transcendován. Přechod od tamasu k satvě nelze však „zařídit" přímo, tamas se musí „přebít" radžasem a ten posléze satvou.*

DEMIURGOS V HOSPODĚ

Daniel Novotný

Do restaurace, krátce před zavíračkou, vešel starý pán. Starý pán s bílým plnovousem, vypadal „ikonicky“ stejně, jako si lidé představují onoho „pána v nebi na obláčku“. Lehce světélkoval. „Jedno pivo, prosím!“ zavolal do sálu.

Číšník přinesl kýžený nápoj. Ukázal pánovi hodinky: „Za chvíli budeme zavírat, pane!“

„No jo, čas,“ vzdechnul host, „o něm bych vám mohl povídat celé hodiny: jak to běží v jednotlivých cyklech, přírodních, poté kosmických, ale ve skutečnosti máme jen ten jeden přítomný okamžik, že?“

Číšník se ze slušnosti usmál.

"Sedněte si sem, mladíku, říkáte, že hospoda bude za chvíli končit... tak jsem pro nás trochu dekomprimoval běh času, abychom si mohli popovídat."

Číšník se znovu podíval na hodinky a zjistil, že jdou nějak pomaleji. I velké hodiny na zdi běžely stejně pomalu.

„Vy jste... Bůh?“ zeptal se číšník světélkujícího stařík a s nábožnou úctou.

„Ále – chraň Pánbu, chlapče,“ usmál se děd, „v tom je právě ten problém, víš? On je... Absolutno, prostě naprosto Nepopsatelné, vymykající se všemu: takže když jde o to naprogramovat nějaký ten svět, udělá se – co? Prostě se stvoří nedokonalý programátor: takový polobůh, polotvůrce: lidé mě nazvali Demiurgos.“

„O tom nevím,“ odvětil ten druhý.

„Ve skutečnosti, podle Gödelovy věty neúplnosti, či nerozhodnutelnosti problému zastavení nemohou logické systémy, jaké já tvořím, být všechno co je: dochází k paradoxům čisté logiky. Selfreferenční smyčky samy sebe popřou ...“

V číšníkově tváři se objevily otazníky.

„Promiň, napil jsem se trochu piva, tak jsem se malinko rozjel do nepochopitelna – víš, když si mě lidé pletou s Bohem, není to zas tak zlé. Pak se ke mě třeba modlí a chtějí věci, které jim nejsem oprávněn poskytnout. Ale někteří si mě pletou s ďáblem. A to je pak neštěstí. Myslí

pak, že jsem zlý: ale pokud nejde o nesnáz danou nějakou implementační nutností, žádné zlo negeneruju. Nejsem škodolibý.“

Demiurgos si ještě loknul piva.

„Prostě věřící lidé jsou přesvědčení: je Bůh, pak je ďábel. A že je tam ještě někdo třetí vzadu, tedy vlastně uprostřed, skoro nikdo neví. Vymazali to ze všech rozšířených náboženství. Asi se to vládnoucí vrstvě nehodilo do krámu.“

„A bude se jim to do toho krámu vůbec někdy hodit?“ zeptal se číšník.

„Hochu, já přece neznám budoucnost: tu si tvoříte vy, lidé. Máte Boží jiskru, čili svobodnou vůli. Tu si chraňte a nedopusťte, aby vám ji někdo vzal. Ti, kdo ji nemají, vám ji závidějí. Třeba andělé. Nebo já.“

„Vy?“ nemohl uvěřit mladík.

„Ano, já jedu podle programu. Co je vaším osudem, si určujete sami, já jen vytvářím to hřiště, to pole, ve kterém se to odehrává. Show must go on, jak je napsáno v jedné vaší písničce. Ale kolik nedorozumění, kolik zbytečného utrpení si svojí svobodnou vůlí způsobujete ... ale já nejsem ten, který by vás soudil. Rozhodně ne. Mám jen implementovat svět podle Božího zadání: nemůžu měnit pravidla hry. Když se náhodou někde objevím nebo inkarnuju, lidé mě většinou nepochopí. Většinou, jak jsem už říkal, si mě spletou buď s Bohem, nebo s ďáblem a pak udělám zjevením či inkarnací víc škody než užitku. Něco chtějí udělat, narazí na nějaký můj přírodní zákon, který jim v tom brání: a tak jsem ten „zlý“. Nebo jim ten přírodní zákon zrovna jde k duhu a pak mě zkouší adorovat. Obojí je nepochopení ...“

Mladý muž se zatvářil soucitně. Starý pán posléze prohlásil:

„Ale náš čas, i ten dekomprimovaný, za chvíli vyprší. Víš co? Jen si tak spolu v tichu sedneme.“

Číšník natočil Demiurgovi další pivo a posadil se vedle něho. Rozuměl jeho trápení, jeho zneuznání: vždyť nebylo tolik odlišné od trápení nějakého člověka.

SVOU RODNOU ZEMI …

Miloš Hlávka

Na pouť se vydat. Navečer či k ránu,
ať počasí se, jak chce, zachová,
bez nóbl hávu. Ba i beze stanu …
Do Krušnejch hor? Či města Krumlova?
Ať si je doba třeba taková,
jaká je, ať si v lecčems nezná míru,
po vzorů skautů – či snad pionýrů –
vyrážet ven a myslet na návrat.
A jako jeden z vzácnejch elixírů
svou rodnou zemi vášnivě mít rád.

Na pouť se vydat. Zkoušet zbrousit hranu,
co dělí svět a pocit domova.
Tak po setmění v čase ramadánu
nechat se hostit Turkem z Cáhlova
a – güle güle – nashle … Doslova
s vděčností v duši rozloučit se v míru.
Zas pokračovat nocí ve špacíru,
potom si v lese nocleh přichystat
a ve snu látat v jedný větě díru:
svou rodnou zemi vášnivě mít rád.

Na pouť se vydat. Na kterou že stranu?
Dilema těžký – bída hotová …
Kde domov můj? Kde usínám? Kde vstanu?
V ledrenskejch horách? U Čavisova?
Ať se snad zdá ta snaha bláhová,
ňák takhle ladit uvnitř v sobě lyru.
V tyjátru světa překonávat šmíru
a se svou rolí novej význam dát
i frázi, která šustí po papíru:
svou rodnou zemi vášnivě mít rád.
Na pouť se vydat. V každym světa víru
sveřepě lepit rozklíženou víru,
i v době němý za život se rvát
a křehkej modrej míček ve vesmíru
– svou rodnou Zemi – vášnivě mít rád.

BÁSNĚ

Martin Pařík

Prázdno

Když nebe zvolna, polehounku hasne,
vzchází tiše luna a v dáli hvězdy jasné,
slzy karmínové řežou stopy do líce,
kanou jen tak naoko, přece pálíce,
v šerém okně zeje stesk,
motýl noční slíbal lesk,
kdesi loutna modlí tóny,
srdce ozvučují něhou zvony,
život zachvívá se, mlčky dlí,
prázdno vším se zrcadlí.

Rozlišování

Když plachty pýcha napíná,
U kormidla opilý když vládne cit,
Mysl nebdělá je, sotva upřímná,
Pravdu a lež pak snadno zaměnit.

VYHÝBEJTE SE VIROVÉ EXPOZICI

Hygiena: „ruce, roušky, rozestupy“	+ důkladné mytí rukou + v zalidněných prostorech používejte respirátor + vyhýbejte se davům + důkladně větrejte

PODPOŘTE PŘIROZENOU IMUNITU

Vitaminové doplňky	+ D3 – proti infekcím + D3+K2 – proti kardiovaskulárním problémům + B – pro zdravé sliznice (B6+hořčík, B-komplex) + B9 – kyselina listová (nedostatková) + imunostimulanty: bifidobakterie, hlíva ústřičná, echinacea, rakytník, kvercetin, černý kmín
Zdravá strava	+ barevné ovoce a zelenina s vitaminem C (mrkev, jablka, pomeranče) + tresčí játra, … + fermentované potraviny: kvašené zelí, jogurt, … + v zimě: cibule, česnek, zázvor, ořechy, … + dostatek tekutin!
Fyzická a psychická aktivita	+ pohyb na čerstvém vzduchu + energetická cvičení (jóga, tai-či, atp.) + relaxace: meditace, pro věřící modlitba, atp. + dostatek spánku

OČKOVÁNÍ

Pro koho	+ především starší ročníky (zvl. 60+, ale i 40+) + především pro ty, kteří covid neprodělali + pro rizikové skupiny (nadváha, kardiaci, cukrovkáři, 60+ ...)
Po prodělání	+ je vhodné si zaplatit test na protilátky + před očkováním dodržet odstup minimálně měsíc + vysoká hladina protilátek po prodělání je rovnocenná očkování (ale jak dlouho?)
Při očkování	+ být bezinfekční + týden před a po se důsledně vyhýbat infekcím + aspoň týden po brát aspirin pro ředění krve (pokud nejsou na aspirin kontraindikace)

PŘI ONEMOCNĚNÍ

Zabránit dehydraci	+ zvláště při silném průjmu a nevolnosti je třeba doplňovat tekutiny, třeba i po lžičkách + teplá voda – pro čištění organismu + bylinkové čaje
Kontrola zdravotního stavu	+ měření teploty (aspoň 2x denně), oxymetrie (aspoň 92 %) + **včas přivolat pomoc**; dohodněte se s někým aby Vás kontroloval, aby přivolal pomoc, pokud byste toho nebyli schopni (nízké okysličení krve může vést ke zmatenosti)

Vzhledem ke koronavirové epidemii v současnosti publikujeme pozvánky na shromáždění pouze na webu. Obvyklý čas našich shromáždění na Staňkově 18a je ve středu a v pátek od 17:00 do 19:00 hodin, po dobu pandemie se pátky realizujeme pomocí internetu – pomocí služby zoom, odkazy bývají na našich stránkách. Rovněž se snažíme publikovat záznam.

www.facebook.com/UnitariaBrno

brno.unitari.net

Stránky NSČU, odkud se dostanete také do jiných obcí:

www.unitaria.cz

Můžete nám také napsat na mailovou adresu:

unitaria.brno@seznam.cz

Blog unitářských duchovních:

pospolu.unitaria.cz

Vydává Obec unitářů v Brně. Redakční rada: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná, Bc. Daniel Novotný, Ing. Pavel Sedlák

Za obsah článku nese odpovědnost jeho autor.

MK ČR E 16083